

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polei.
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

MEMORIAL
General Marii Wittek

A
W-
Poust. Waw

KLISZKO Jadwiga
zam. Bielska
ps. „Szarotka”

5142/W

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

KLISZKO Jadwiga

z domu Bielska

ps. „Szawotka”

- I./1. Relacja —
- I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora ✓ k. 1.5.1
- I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —
- II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 4.5.1-4
- III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —
- III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
- III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —
- III./5. Inne ... —
- IV. Korespondencja —
-
-
-
- V. Nazwiskowe karty informacyjne —
- VI. Fotografie ✓ ksero inf. zob. pkt. I/2 s. 1

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ

Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej

87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186

e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

NIP 956 16 25 127; REGON 870502736

KRS 00000 41692

Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

KLISZKO Jadwiga T. 5142/10SK

MEMORIAL

(nazwa zespołu, zbioru, kolekcji i sygnatura akt)

Lp.	Nazwisko i imię korzystającego	Temat pracy (ewent. cel wykorzystania)	Data korzystania
1	Anna Mikulska	zakończenie teorii i oprac. materiałów	18.06.2020r.
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

I/2 Dokumenty dotyczące relatora

- Karta osobowa Ś 2 2 AK - Okręg Łódź nr ewidencyjny: 1503, mps, rk
kopia, k. 1-15-1

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Łódź

(Strona 1)

21

Nr ewidencyjny

1503

Nazwisko i imię

BIELSKA Jodwiga *z d. Kłusko*

0092082

Miejsce i rok urodzenia

1924

388553/52401
Nr karty
kombaranckiej

Adres :
Kod
ul.

95-100
miejsce
nr

Zgierz

Szwed. Zgierz

Data wstąpienia do SZZK *1990.03.17*

Nr telefonu

Pseudonim(y)
„Szarecka”

Okręg w AK *Łódź i Warszawa*

Oddział partyzancki,
Zgrupowanie

Stopień w AK

Przebieg służby w AK lub formacjach współpracujących

od do stanowiska, walki, więzienie, deportacja

Odnaczenia

42

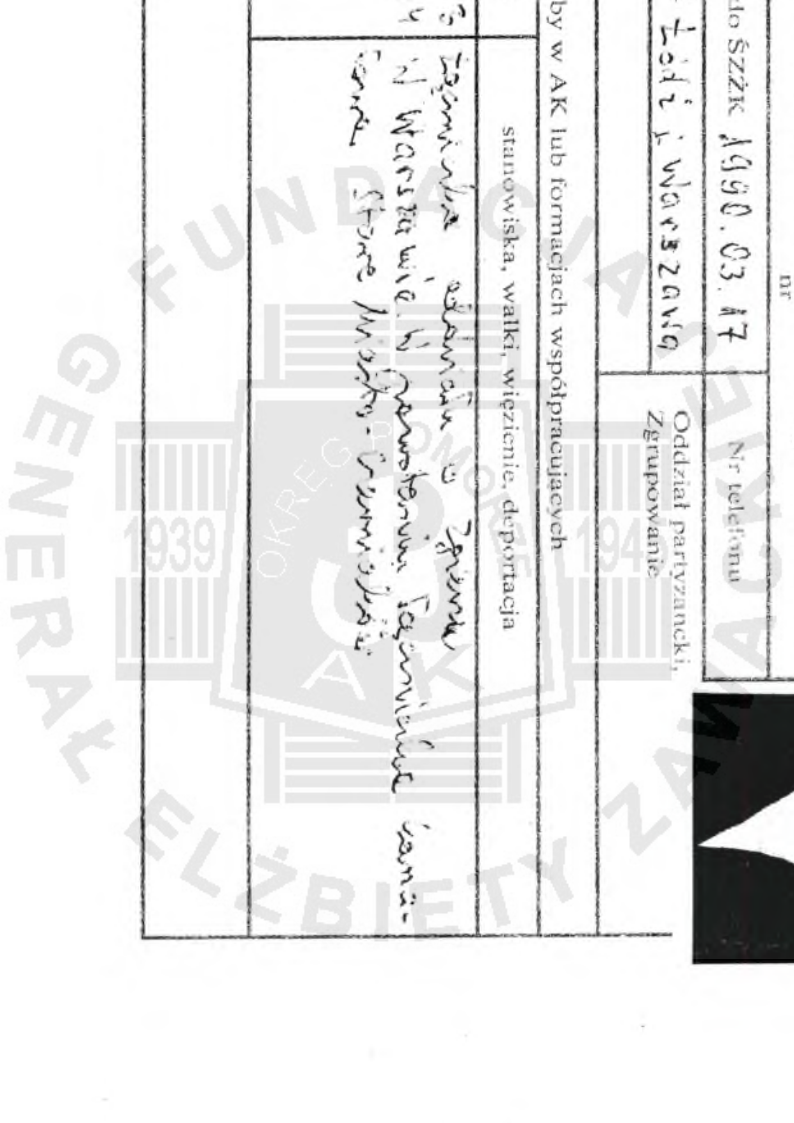
43

44

*Żołnierka oddana w Zgierz
w Warszawie. W powstaniu Żołnierka sama
czekała. Stara matka - w Warszawie.*

Uwagi :

SKŁAD wz. 687

II Materiały uzupełniające

- Klisako (z męża Bielska) Jadwiga ps. „Szawotka”, w w.w. miasto, zgierz.pl
wydruk, k. 2, s. 1-2, inf. z 10.01.2017
- Prezydent odznaczył Bohaterów Powstania Warszawskiego,
w w.w. prezydent.pl/aktualności/oddechy-i-odznaczenia/, wydruk, k. 1, s. 3
inf. z dn. 28.07.2018
- Jadwiga Klisako - biogram, w w.w. 1944.pl/powstancze-biogramy
inf. z dn. 18.06.2020, wydruk, k. 1, s. 4

KLISZKO (Z MĘŻA BIELSKA) JADWIGA PS. "SZAROTKA"

Łączniczka Jadwiga KLISZKÓWNA, z męża Bielska pseudonim "SZAROTKA"

Córka Teofila i Apolonii, ur. 14 marca 1924 roku w Końskich, harcerka. W Zgierzu zamieszkała od 1933 roku.

Niemcy aresztowali ją w 1941 roku i wywieźli do Austrii, gdzie wykonywała niewolniczą pracę. W 1943 roku Jadwiga uciekła z Austrii do Warszawy, zaopatrzona w fałszywy dowód osobisty. Wciągnięta do konspiracji przez swego brata, księdza [Michała Kliszko](#) została łączniczką w grupie "Kryśka".

W powstaniu, na Starym Mieście uczestniczyła w walkach batalionu "Bończa" ze zgrupowania "Róg". Była łączniczką kanałową na trasie Stare Miasto - Czerniaków. Uczestniczyła w budowie barykad na ulicach: Dziekaniu, Kanonii, Piwnej, Świętojerskiej i in. Opatrywała rannych powstańców. Ciągłe angażowana była przez brata, księdza kapelana M. Kliszko "Michała" do pomocy w zbieraniu żywności dla zorganizowanej przez niego kuchni i jadłodajni, gdzie pomagała gotować posiłki. Okresowo pielęgnowała rannych u Jezuitów. Po bombardowaniu lotniczym pomagała w ewakuacji ocalałych rannych do Szpitala przy ul. Długiej.

W Powstaniu Warszawskim brali udział także bracia "Szarotki": [Michał](#) (ksiądz), Albin oraz Jerzy Kliszkowie.

5 października 1944 roku uwięziono ją w Pruszkowie. Stąd została wywieziona do obozu pracy w Burgweide k. Wrocławia. Nr jeńca A2375. Z obozu uciekła. Brat Maksymilian dostarczył jej w Wadowicach fałszywy dowód osobisty wystawiony na nazwisko Janina Kołodzińska. Pod tym nazwiskiem doczekała końca okupacji.

*opracowanie biogramu B. Kustosik (Muzeum Miasta Zgierza),
na podstawie książki Bogdana Bejma, Od "Kedywu" do baonu "Zośka", Łódź 1994.*

W 2017 r. pani Jadwiga Bielska otrzymała medal Pro Patria - odznaczenie cywilne, przyznawane przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych ([galeria zdjęć](#)).

Pod koniec lipca 2018 r. "Szarotka" otrzymała z rąk Prezydenta RP Andrzeja Dudy Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski ([artykuł](#) na stronie Prezydenta RP).

Wizyta u Jadwigi Bielskiej w dniu 01.08.2018 r. ([galeria zdjęć](#)).

14 marca 2019 r. pani Jadwiga Bielska świętowała 95. urodziny ([galeria zdjęć](#)).

Czytaj też: [Biogramy powstańcze](#) na stronie www.1944.pl

Data publikacji:

10.01.2017

Medal Pro Patria dla Jadwigi Bielskiej

Jadwiga Bielska ps. "Szarotka" otrzymała medal **Pro Patria** - odznaczenie cywilne, przyznawane przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Inicjatorem wniosku był **Łukasz Zalewski**, który jako historyk zainteresował się udziałem zgierzanki Jadwigi Bielskiej, z domu Kliszko w Powstaniu Warszawskim.

W czasie rozmowy z p. Jadwigą okazało się, że z tej rodziny nie tylko ona brała udział w walce w czasie powstania. Duża część tej rodziny brała udział w warszawskim zrywie roku 1944. To sprawiło, że młody badacz postanowił opisać losy całej rodziny pochodzącej ze Zgierza. Obszerny artykuł Łukasza Zalewskiego, opisujący tę rodzinę bogato ilustrowany zabytkowymi fotografiami można przeczytać w X tomie Zgierskich Zeszytów Regionalnych, rocznika Towarzystwa Przyjaciół Zgierza, pod redakcją **Dariusza Szlawskiego** i **Adama Zamojskiego**.

Uhonorowane medalem "Pro Patria" mogą być osoby i instytucje "za szczególne zasługi w kultywowaniu pamięci o walce o niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej".

Niedziela, 29 lipca 2018

Prezydent odznaczył Bohaterów Powstania Warszawskiego

za wybitne zasługi dla niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej,
KRZYŻEM KAWALERSKIM ORDERU ODRODZENIA POLSKI

Lucyna ADAMKIEWICZ
pseudonim "Ewa", łączniczka w Zgrupowaniu "Chrobry I"

Jadwiga BIELSKA
pseudonim, "Szarotka", łączniczka i sanitariuszka w Batalionie "Bończa"

Ludwik FISZER
pseudonim "Alfa", żołnierz Organizacji Wojskowej Korpusu Bezpieczeństwa

Krystyna OPAŁO
pseudonim „Elżbieta”, łączniczka i kolporterka w Obwodzie VII "Obroża"

Stanisław PAWŁOWSKI*
pseudonim "Stary", żołnierz Batalionu Szturmowego "Odwet" oraz Batalionu "Golski"

Barbara SOWA*
pseudonim "Basia", sanitariuszka w IV. Obwodzie AK Reduta Kaliska na warszawskiej Ochocie

<https://www.prezydent.pl/aktualnosc/ordery-i-odznaczenia/art,289,prezydent-odznaczy-bohaterow-powstania-warszawskiego.html>

Jadwiga Kliszko

Pseudonim:
"Szarotka"

Data urodzenia:
1924-03-14 Data śmierci: -

Funkcja:
łączniczka

Stopień:
strzelec

Miejsce urodzenia:
Końskie Imiona rodziców: Teofil - Apolonia

Oddział:
Armia Krajowa - Grupa "Północ" - zgrupowanie "Róg" - batalion "Bończa"

Szlak bojowy:
Stare Miasto do 2.09.1944

Rodzeństwo biorące udział w Powstaniu Warszawskim:
Bracia Michał, Albin i Jerzy

Losy po Powstaniu :

Po upadku Starego Miasta wyszła z Warszawy z ludnością cywilną, drogą przez Wolę do obozu przejściowego w Pruszkowie (Duląg 121). W Pruszkowie Jadwiga razem z bratem Jerzym Kliszko „Jurem”, podali się za małżeństwo i posłużyli się fałszywym dokumentem tożsamości na nazwisko Maria Szyszorska. Transportem kolejowym wywiezieni zostali do obozu we Wrocławiu, skąd wysłano ich do Hall. Tam, oddzielono kobiety od mężczyzn. Mężczyźni pozostali w Hall, a kobiety przewieziono ponownie do Wrocławia (wówczas niem. Breslau). Po upływie dwóch tygodni „Szarotka” wraz z 25-osobową grupą więźniów została skierowana do pracy u Niemca Hubrycha. Przetransportowana wraz z innymi więźniami do Czech i skierowana do pracy przymusowej na obrotnicy lokomotywowni kolejowej.

Losy po wojnie :

Po wojnie powróciła do Zgierza i rozpoczęła pracę w łódzkich szpitalach jako kierowniczką stołówki. Do dnia dzisiejszego mieszka w Zgierzu.

Nazwisko po mężu:

Jadwiga Bielska - w 1954 r. wyszła za mąż za 12 lat od siebie starszego Tadeusza Bielskiego, uczestnika Powstania Warszawskiego, ps. „Biały”.

Odnaczenia:

Krzyż Armii Krajowej, Warszawski Krzyż Powstańczy, Medal „Pro Patria”

Informacje dodatkowe:

Jako łączniczka przenosiła meldunki kanałami ze Starego Miasta na Czerniaków. Pełniła służbę również jako sanitariuszka opatrując rannych i organizując prowizoryczne szpitale oraz stołówki na Starówce. Pomagała budować barykady na ulicach: Piwnej, Świętojańskiej, Dziekania i Kanonia. Wraz z bratem, księdzem Michałem, ewakuowała zbiory archiwalne z kancelarii do podziemi katedry królewskiej oraz wyniosła wspólnie z nim z ogarniętej walkami katedry cudowny krucyfiks z Kaplicy Krzyża Świętego i przenieśli do kościoła św. Jacka oo. dominikanów na Nowym Mieście. Ze szpitala przy ul. Długiej 15 wprowadzała rannych.

Źródła:

MPW-baza uczestników PW, MPW-kontakt

<https://www.1944.pl/powstancze-biogramy/jadwiga-kliszko,21293.html>

Elisako Jadwiga

BARBARA
CZŁUCHÓW

TECZKA WIĄZANA
"BEZKWASOWA" 250G

